

Työvoimapalvelujen järjestäminen järjestämisvastuusopimuksen (työllisyysalueen kuntien välisen sopimuksen yhteisen toimielimen perustamisesta ja julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä) ja järjestämisvastuusuunnitelman hyväksyminen

KH 23.10.2023 § 391
1501/00.01.00.04/2023

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä (JvL, 308/2023) siirtää julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuun valtiotoimijalta kunnalle 1.1.2025. Uudistuksella tavoitellaan työllisyyden lisäämistä tuomalla palvelut osaksi kunnan elinvoimatehtävää. Tehtävien järjestämiseksi kunnille siirtyy yleiskatteellista valtionosuutta ja henkilöstöä TE-toimistosta sekä KEHA- ja ELY-keskuksesta. Lakiin sisältyy kuntien osarahoittaman työttömyysturvan muuttuminen nykyistä kannustavammaksi.

Järjestämisvastuulain 13 §:n mukaan kunnat voivat järjestää palvelut itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kuntayhtymälle tai kunnalle (Kuntalaki, KL 8 §). Kunnat, joissa työvoima ylittää 20 000 henkilöä, voivat järjestää palvelut itse. Mikäli kunnan työvoiman määrä alittaa 20 000 henkilöä, kunnan tulee perustaa yhden tai useamman kunnan sisältävä työllisyysalue. Lain mukaan työllisyysalueen tulee olla maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva sekä siihen tulee lähtökohtaisesti sisällyttää alueen keskuskaupunki (JvL 12 §).

Pohjois-Karjalan kunnat perustivat yhteisen TE2024-valmisteluyksikön alkuvuodesta 2023. Yksikön tehtävänä on ollut valmistella Pohjois-Karjalaan kahta työvoimapalvelujen järjestämisvaihtoehtoa siten, että järjestämisvastuu pystytään ratkaisemaan kunnissa työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa aikataulussa. Kuntien tulee toimittaa TEM:lle työvoimapalvelujen järjestämisvastuusuunnitelma, sopimus yhteisen toimielimen perustamisesta (KL 52 §) sekä tiedot TE-palvelujen nykyisten toimitilojen käytöstä 31.10.2023 mennessä.

TE2024-valmisteluyksikkö aloitti valmistelutehtävän lainsäädännön vahvistuttua huhtikuussa 2023 tehtäväänään valmistella kahta eri työvoimapalvelujen järjestämistapaa: 1) Ns. reikäleipämallia, jossa Joensuu toimisi itsenäisessä järjestämisvastuussa ja muu maakunta omana työllisyysalueenaan 2) Koko maakunnan laajuista työllisyysaluetta.

Kahden järjestämisvastuuvaihtoehdon valmistelun tueksi perustettiin kuntien teemakohtaiset työryhmät: hallinto, talous, henkilöstö ja palvelut. Lisäksi valmisteluun osallistuivat kuntien työllisyysvastaavat sekä poliittinen seurantaryhmä. Ryhmiin osallistui myös asiantuntijoita TE-toimistosta ja ELY-keskuksesta.

Valmisteluyksikön tehtävää on ohjannut kuntien tekemät päätökset työvoimapalvelujen järjestämisvastuusta. Joensuun kaupunki päätti halukkuudestaan itsenäiseen järjestämisvastuuseen toukokuussa. Kesäkuussa Heinävesi, Kitee, Kontiolahti, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi päättivät kannastaan maakunnalliseen työllisyysalueeseen. Syyskuussa Juuka ja Lieksa linjasivat omista kannoistaan maakunnalliseen työllisyysalueen toteuttamiseen.

Valmistelutyön myötä on selvinnyt, ettei edellä esitetty vaihtoehto 1 voi käytännössä edetä, sillä Joensuuta ympäröivällä alueella ei ole halukkuutta yhteistoimintaan ilman Joensuuta eikä Joensuuta ympäröivältä alueelta löydy tehtävään halukasta vastuukuntaa. Alkusyksystä lähtien kuntien välillä on neuvoteltu maakunnallisesta järjestämisvastuusta siten, että Joensuu toimisi vastuukuntana (KL 8 §). Neuvottelujen tuloksena on laadittu sopimus yhteisen toimielimen perustamisesta ja julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä sekä järjestämissuunnitelma (liitteet).

Kuntien viranhaltijoiden ja poliittisten päättäjien kesken käydyissä neuvotteluissa on päästy tulokseen, jossa työvoimapalvelut esitetään järjestettäväksi 1.1.2025 alkaen maakunnallisena työllisyysalueena siten, että Joensuu toimii kuntalain 8 §:n mukaisena vastuukuntana. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelualueeseen: Joensuu, Joensuun seutu, Keski-Karjala ja Pielisen Karjala. Maakunnalliseen työllisyysalueeseen kuuluvat Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi.

Valmistelija: työllisyyspäällikkö

Kaupunginjohtajan sijaisen päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

- että Joensuun kaupunki järjestää Pohjois-Karjalan maakunnan kunnille 1.1.2025 siirtyvät työvoimapalvelut yhteistoimintana osallistumalla maakunnalliseen työllisyysalueeseen, jonka kuntalain mukaisena vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelualueeseen.
- hyväksyä liitteet järjestämisvastuusopimuksen (työllisyysalueen kuntien välisen sopimuksen yhteisen toimielimen perustamisesta ja julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä) sekä maakunnallisen työllisyysalueen järjestämisvastuusuunnitelman.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että piirijärjestöjen neuvottelussa 27.9.2023 sovitun mukaisesti työllisyysalueen lautakunnassa edustettuina olevien ryhmien ääniosuuksien tulee valittaessa vastata jäsenkuntien valtuustojen eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta työllisyysalueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Työllisyyspäällikkö Riikka Vartiainen ja talousjohtaja Satu Huikuri olivat kokouksessa asiantuntijoina asian käsittelyn aikana.